

Verdiepend onderzoek

Astaweg 5-7 Wenum-Wiesel

11 juli 2025



Samenvatting

Voor Astaweg 5-7 worden plannen voorbereid. De huidige gebouwen en opstallen worden gesloopt om ruimte te maken voor nieuwbouw van woningen.

Beschermde soorten

Uit het verdiepend onderzoek blijkt dat binnen en van de schuren een kerkuil zit. Een vergunning van de Omgevingswet is nodig.

Incidenteel worden das en steenmarter waargenomen. Voor deze soorten is geen vergunning nodig omdat het gebied niet essentieel is voor de soorten.

Inhoud

- 2 – Inleiding
- 3 – Beschrijving gebied
- 4 – Beschrijving werkwijze
- 7 – Waarnemingen
- 9 – Analyse
- 10 – Maatregelen
- 12 – Advies & Bronnen

Inleiding

Op de planlocatie aan de Astaweg 5-7 in Wenum Wiesel worden plannen voorbereid. Onderdeel van de procedure is een onderzoek naar de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten en het maken van een analyse van de mogelijke effecten op die soorten, als gevolg van de werkzaamheden. Hiervoor is door bureau Els & Linde een oriënterend onderzoek uitgevoerd. Het voorliggende rapport geeft een beschrijving van het oriënterend onderzoek naar de effecten op natuurwaarden.

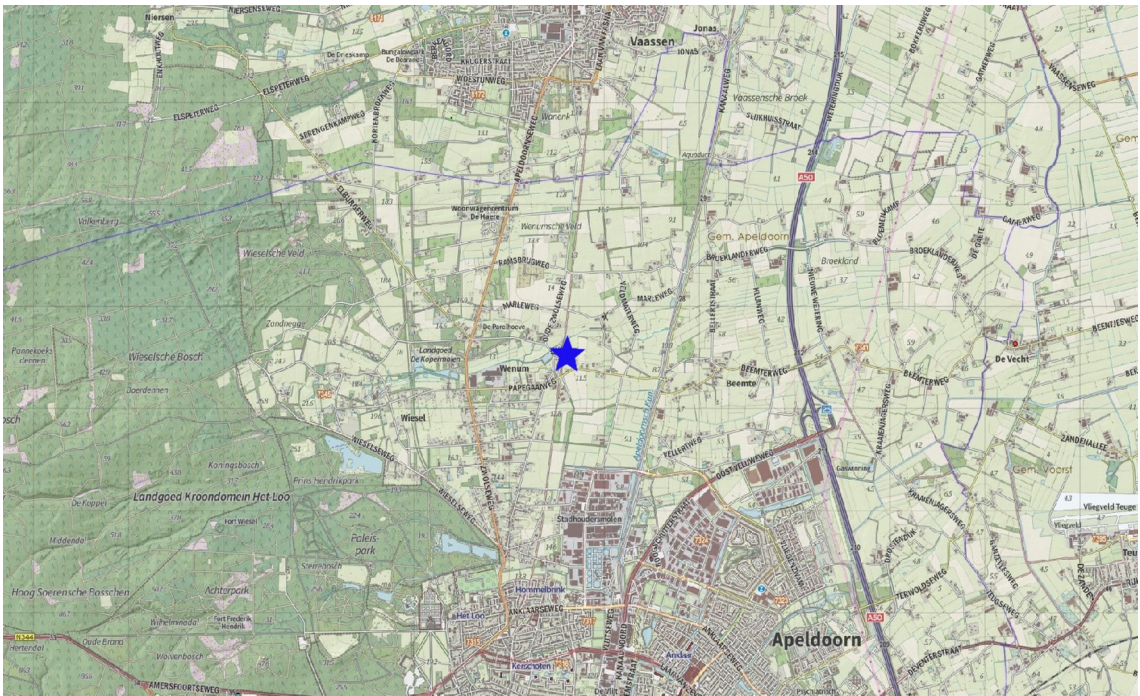
De aanwezigheid van de kerkuil (*Tyto alba*) en de das (*Meles meles*) zijn tijdens het oriënterend onderzoek al aangetoond. Naast het vaststellen van de status van beide waarnemingen is een verdiepend onderzoek uitgevoerd naar vleermuizen, marters, huismus en gierzwaluwen (*Apus apus*). In de voorliggende notitie worden de resultaten van het verdiepend onderzoek naar het soortgericht onderzoek gepresenteerd. Waarnemingen van andere – minder strikt – beschermde soorten zijn voor zover relevant genoteerd. Het onderzoek is gestart in het voorjaar van 2024 en afgerond in het najaar van 2024. De inventarisaties zijn conform het vleermuisprotocol, de kennisdocumenten en andere handleidingen voor goede inventarisaties uitgevoerd.

Bij de analyse van de effecten is gelet op de effecten veroorzaakt door de veranderde omgeving en het veranderde gebruik. Daarnaast zijn de effecten bepaald die veroorzaakt worden door de werkzaamheden, die nodig zijn om te komen tot de gewenste werkzaamheden. Daarnaast is naast de planlocatie sec. gelet op de directe omgeving en de effecten op soorten in de omgeving.

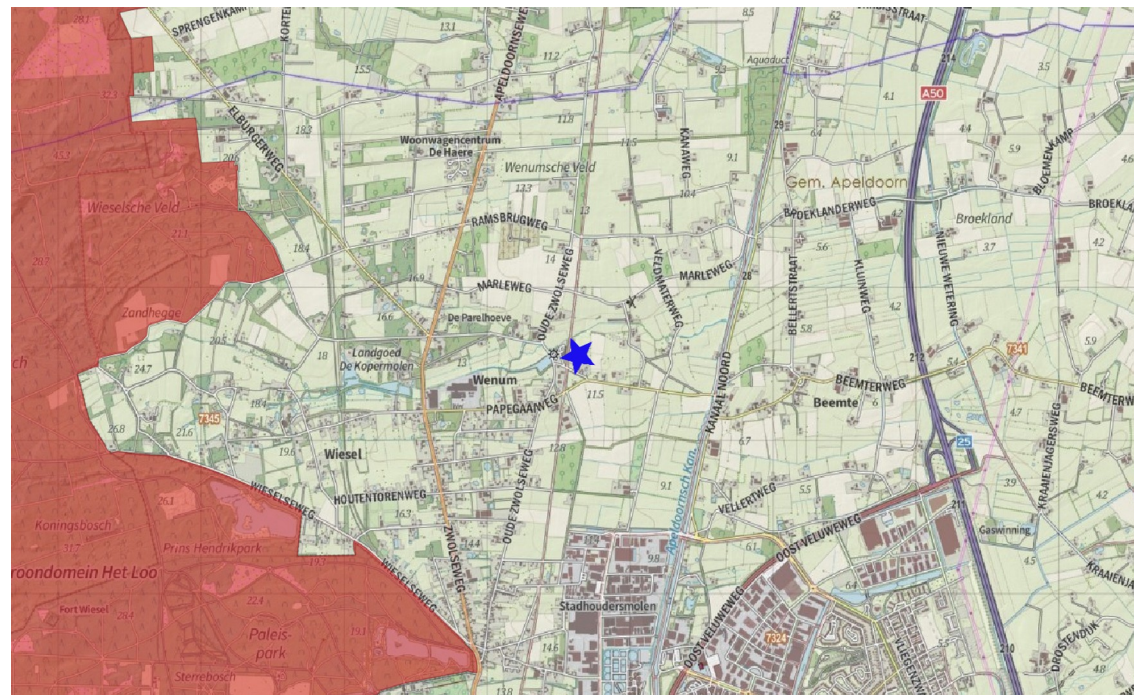
Colofon

Opdrachtgever	Interra
Projectnummer	24.055
Datum	17 februari 2025
Auteur	P.J.H.van der Linden
Gecontroleerd	N.M. Andriessen
Status	Concept

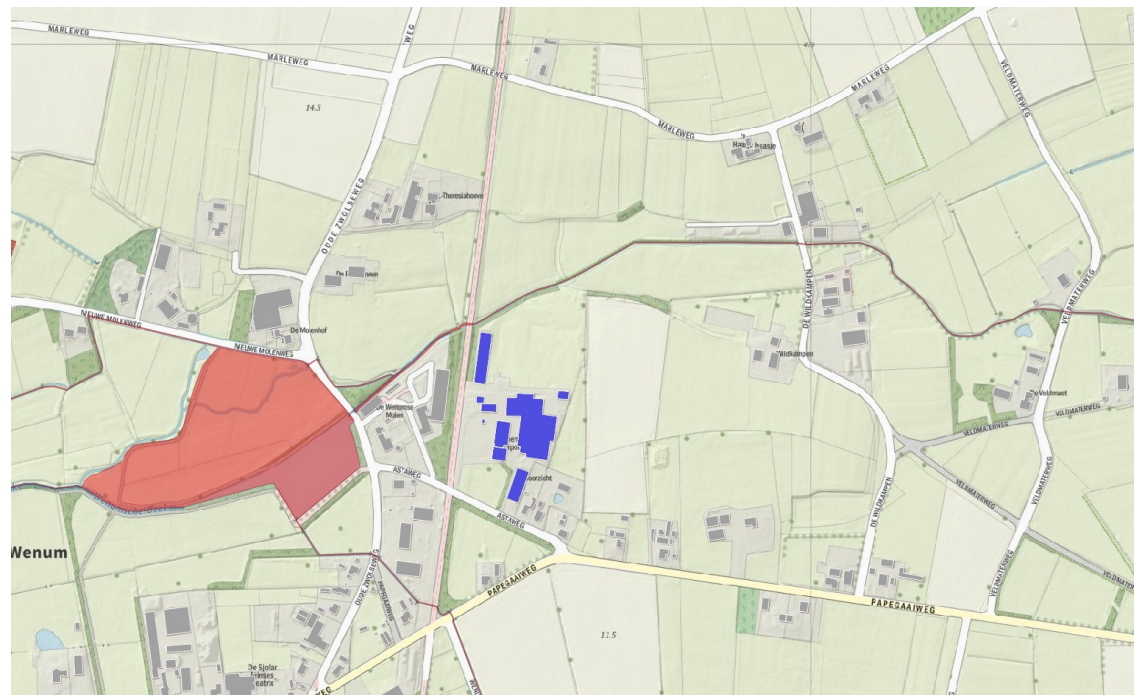
Els & Linde B.V.
Spechtstraat 59
1223 NX Hilversum
mob 06 - 27564247
e-mail vanderlinden@elsenlinde.nl



H02 Planomgeving: locatie, omgeving en beschermde natuurgebieden



Ligging van het Natura 2000-gebied (rood) ten opzichte van de planlocatie.



Ligging van het Gelders Natuurnetwerk (rood) ten opzichte van de planlocatie.

De planlocatie ligt aan de Astaweg 5-7 binnen de bebouwde kom van de wijk 'Wenum Wiesel Beemte' in de plaats Wenum-Wiesel van gemeente Apeldoorn, provincie Gelderland. De planlocatie wordt omsloten door wegen, agrarisch gebied, woonbebouwing en de Wenumse Beek.

De planlocatie ligt op ongeveer 1,8 km van het Natura 2000-gebied 'Veluwe' en 9,8 km van het gebied 'Rijntakken'. De overige Natura 2000-gebieden liggen op meer dan 10 km afstand van de planlocatie. De noordzijde van de planlocatie sluit aan op de Wenumse Beek, welke onderdeel is van het Gelders Natuurnetwerk. Het natuurnetwerk Nederland overlapt de planlocatie waar de planlocatie grenst aan de Wenumse Beek.

De werkzaamheden betreft de sloop van verschillende opstallen. Het perceel 7404 bevat de adressen Astaweg 5 en 7. Op het perceel staan verschillende opstallen, zie figuur pagina 4. Opstal a betreft een voormalige varkensstal. Dit pand heeft een zadeldak belegd met golfplaten. Opstal b betreft de overblijfselen van een laagss houten bouwwerk. Opstal c is een houten schuur met een golfplaten dak. Stukken van het dak en de wanden ontbreken. Opstal d betreft een huis met een lage uitbouw. Het huis en de uitbouw hebben zadeldaken belegd met dakpannen. Tussen opstal a en opstal b staat een elektriciteitshuis van Liander. Opstal e betreft een industriële loods met bijgebouwen. Opstal f betreft een woonhuis met aansluitend een schuur. Alle bouwwerken worden gesloopt om ruimte te maken van nieuwbouw van woningen.

Natura 2000

Via de Natura 2000 zijn gebieden beschermd van internationaal belang. Voor deze gebieden zijn doelstellingen geformuleerd voor het behoud van habitats en planten en dieren. Deze Natura 2000-gebieden zijn ook beschermd tegen invloeden van buiten, zoals stikstofdepositie en grondwaterstromen. Voor functies waardoor de depositie van stikstofverbindingen toeneemt, is een berekening noodzakelijk van de effecten.

Gelders Natuurnetwerk

Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het Natuurnetwerk Nederland.

H03 Werkwijze: technieken, veldbezoeken & omstandigheden in het veld



De gebouwen op de planlocatie
A: voormalige varkensstal
B: restanten houten opstal
C: woonhuis met aanbouw
D: industriële loods met
bijgebouwen
E: houten schuur
F: woonhuis met aanbouw

Ligging planlocatie

Voor de verdiepende inventarisatie van beschermde soorten, is het van belang dat deze worden uitgevoerd volgens enkele regels. Het gaat om voldoende inspanning met geschikte technieken, in het optimale seizoen en door gekwalificeerd personeel. De gebruikte methoden en technieken worden aangepast op de situatie en op de te verwachten soorten. Hierbij wordt een afweging gemaakt welke methoden en technieken het meest geschikt c.q. efficiënt zijn. Voor verschillende soorten zijn protocollen verschenen of kan worden teruggevallen op wetenschappelijke literatuur, gericht op het inventariseren van soorten. Daarnaast zijn voor een beperkte lijst soorten, zogenoemde kennisdocumenten verschenen. Voor het inventariseren van beschermde soorten gebruikt Els & Linde de verschillende genoemde bronnen, aangevuld met terrein- en soortkennis van de ecoloog. Belangrijk onderdeel van een verdiepend onderzoek is dat de gebruikte technieken op een juiste manier worden vastgelegd, zodat het onderzoek is te reproduceren.

Techniek onderzoek vleermuizen

Voor het onderzoek naar vleermuizen wordt de meest recente versie van het vleermuisprotocol gehanteerd. Het vleermuisprotocol geeft een grote mate van juridische zekerheid dat voldaan is aan een wettelijke en maatschappelijk verantwoorde inspanning. Het vleermuisprotocol is gebaseerd op de meest recente wetenschappelijke inzichten en voldoet aan de eisen die het bevoegd gezag stelt aan een gedegen onderzoek. Naast het vleermuisprotocol worden voor het onderzoek naar vleermuizen, tevens de kennisdocumenten van de BIJ12 gevolgd. De kennisdocumenten geven een overzicht van maatregelen die genomen kunnen worden om negatieve effecten op soorten te verminderen of te voorkomen. Daarnaast beschrijven de kennisdocumenten de ecologische aspecten en de wijze waarop de afwezigheid van soorten afdoende kan worden aangetoond. Aanvullend op het vleermuisprotocol en de kennisdocumenten, worden verschillende bronnen geraadpleegd om de biogeografie van soorten vast te stellen.

Voor de geluidswaarnemingen tijdens de inventarisaties van vleermuizen, wordt gebruikt gemaakt van een Pettersson D240x batdetector. In combinatie met de batdetector wordt voor geluidopnames een Edirol opname-apparaat gebruikt. Waar nodig worden de opgenomen geluiden achteraf geanalyseerd (Batsound, Raven). De geluidswaarnemingen worden tijdens de inventarisaties gecombineerd met zichtwaarnemingen van de onderzoeker. Indien noodzakelijk worden luistersets op doeltreffende punten geïnstalleerd, als aanvulling op het onderzoek. Voorafgaande aan de inventarisaties van vleermuizen, worden de omstandigheden binnen de planlocatie vastgelegd met een fotocamera. Na afronding van de inventarisaties worden de beeldmaterialen op de sporen vondsten geanalyseerd.

Opmerking

Tijdens de inventarisatie wordt gelet op alle soorten die in potentie in woongebouwen kunnen voorkomen. In het voorjaar zijn dat naast de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), de kleine dwergvleermuis (*Pipistrellus pygmaeus*), ruige

datum		19-05-24	17-06-24	18-06-24	04-09-24	25-09-24
waarnemer(s)		3	3	3	3	3
soortgroep		zomerverblijf kraamverblijf	zomerverblijf kraamverblijf	zomerverblijf kraamverblijf	paarverblijf winterverblijf	paarverblijf winterverblijf
starttijd	uur	21:20	21:50	03:10	22:00	00:10
eindtijd	uur	23:40	00:05	05:50	00:35	02:30
zonsopkomst	uur	05:35	05:14	05:14	06:29	08:21
zonsondergang	uur	21:31	22:00	22:00	20:55	18:24
start temperatuur	°C	13,0	13,0	11,0	18,0	19,0
eind temperatuur	°C	11,0	12,0	13,0	17,0	19,0
windsnelheid	bfr	3	2	1	2	1
bewolkingsgraad	octa	3	0	2	3	0
neerslag	mm	0	0	0	0	0

datum		13-04-24	23-04-24	19-05-24	17-06-24	10-07-24
waarnemer(s)		1	1	3	3	3
soortgroep		huismus	huismus	gierzwaluw	gierzwaluw	gierzwaluw
starttijd	uur	07:00	08:50	20:20	20:30	20:20
eindtijd	uur	19:00	10:50	22:35	22:40	22:30
zonsopkomst	uur	06:43	06:20	05:35	05:14	05:33
zonsondergang	uur	20:31	20:48	21:31	22:00	21:57
start temperatuur	°C	11,0	2,0	13,0	13,0	18,0
eind temperatuur	°C	15,0	7,0	11,0	12,0	16,0
windsnelheid	bfr	3	1	3	2	3
bewolkingsgraad	octa	2	0	3	0	2
neerslag	mm	0	0	0	0	0

sporenbuizen & camera t.b.v. marters	
uitgezet	16-05-24
opgehaald	20-07-24

Omstandigheden tijdens de inventarisaties

dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), meervleermuis (*Myotis dasycneme*), gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*) en Brandt's vleermuis (*Myotis brandti*). De watervleermuis wordt zelden in woningen aangetroffen. Uiteraard is de onderzoeker wel alert op afwijkende soorten en afwijkend gedrag. In de nazomer en het najaar is gezocht naar de verschillende dwergvleermuizen en de laatvlieger. De andere soorten zijn niet in woningen te verwachten en zijn naar de winterkwartieren vertrokken (bunkers, ijskelders e.d.).

Technieken onderzoek gierzwaluwen

Tijdens de inventarisatie van de gierzwaluw wordt gezocht naar invliegende vogels, nestgeluiden of andere sporen van nesten. Een groep vogels die boven een gebouw of wijk cirkelt, is een goede aanwijzing voor de aanwezigheid van een nest in die omgeving. De inventarisatie van de gierzwaluw wordt twee uur voor zonsondergang gestart. De weersomstandigheden kunnen van invloed zijn op de resultaten, van belang is dat bij gunstige omstandigheden wordt gezocht naar de gierzwaluw.

Technieken onderzoek huismussen

De inventarisatie van de huismus wordt kort na zonsopkomst gestart en geëindigd op het moment dat de aanwezigheid van de huismus en de functies binnen de planlocatie zijn vastgesteld. De weersomstandigheden tijdens de inventarisaties dienen voldoende gunstig te zijn voor een betrouwbaar resultaat. Geschikte weersomstandigheden zijn beschreven in het kennisdocument en de verschillende onderzoeksprotocollen.

Technieken onderzoek marterachtigen

Voor de inventarisatie van kleine marters (wezel, hermelijn en bunzing) zijn verschillende technieken beschikbaar. In het voorliggende geval is gekozen voor het uitleggen van sporenbuizen. Om voldoende inspanning te verrichten zijn twee aspecten van belang; het aantal sporenbuizen dat wordt uitgelegd en de tijdsduur dat de sporenbuizen in het veld aanwezig zijn. Per hectare moeten voldoende sporenbuizen worden uitgezet, de norm is ongeveer vier sporenbuizen per hectare. Een sporenbuis bestaat uit een inktkussen met aan weerszijden een witgeverfde strook waarop pootafdrukken komen. De diameter van de buis is afhankelijk van de soort waarvoor deze is bedoeld; er zijn twee maten, één voor de bunzing en één voor de hermelijn en wezel. De marterachtigen hebben een groot leefgebied en de lage dichtheid over het landschap. De dieren exploreren met enige regelmaat hun gehele homerange. Om een voldoende grote kans op aanwezigheid te kunnen vaststellen moeten de sporenbuizen minimaal vier werken in het veld blijven. De buizen worden geplaatst langs lijnvormige elementen met voldoende dekking (hoog gras, bosrand, opgeslagen materiaal etc.).

Voor de inventarisatie van de steenmarter is geen kennisdocument beschikbaar. Door de zoogdiervereniging is een handleiding opgesteld voor het inventariseren van de boommarter (*Martes martes*). Deze kan gebruikt worden voor de inventarisatie van de



Opstal e, f en d (links > rechts)



Opstal b

steenmarter. Het verschil tussen beide marters ligt voornamelijk binnen het biotoop dat beide benutten waarbij de steenmarter meer in de bebouwde gebieden voorkomt.

De steenmarter kan het beste geïnventariseerd worden met een cameraval in combinatie et de koekhap-methode. Daarvoor wordt op 0,5 m hoogte een sterk ruikend aas opgehangen. De camera wordt gericht op de locatie van het aas. Het sterk ruikend aan leidt er toe dat de marters langere tijd blijft snuffelen en is daardoor goed te filmen.

Das wordt onderzocht met wildcamera's en het zoeken naar prenten, nestputjes en andere aanwijzingen. Van de das is de burcht het centrale onderdeel van het leefgebied. Ontwikkelingen mogen de populatie (i.c. de burcht) niet aantasten.

Veldbezoeken & omstandigheden in het veld

Vleermuis

De onderzoeken naar vleermuizen bestaan uit verschillende inventarisatie en worden uitgevoerd in het optimale seizoen. Vleermuizen beschikken over een netwerk aan vaste verblijfplaatsen en verplaatsen zich binnen dit netwerk regelmatig. De belangrijkste vaste verblijfplaatsen die in theorie binnen het plangebied aanwezig zijn; winterverblijfplaatsen, kraam c.q. zomerverblijfplaatsen, vliegroutes en paarterritoria. In voorkomende gevallen kunnen – voor de soort essentiële – jachtgebieden eveneens als een vaste verblijfplaats gelden. De vaste vliegroutes zijn als twee afzonderlijke typen te verdelen; enerzijds de routes die hoog frequent gebruikt worden en anderzijds de vliegroutes naar de winterverblijven. Het onderzoek naar de vliegroutes tussen kolonieplek en jachtgebied, worden gelijktijdig met de inventarisaties van de kolonies uitgevoerd.

Voor het zoeken naar kraamkolonies van vleermuizen is de periode van 15 mei tot en met 15 juli de optimale onderzoekstijd. Voor de (kraam)kolonies is het noodzakelijk om minimaal twee inventarisaties uit te voeren, met een tussentijd van 30 dagen. Per inventarisatie dient minimaal twee uur onderzoek te worden gedaan. Tijdens de inventarisaties wordt gezocht rond zonsondergang naar uitvliegende en jagende vleermuizen en minimaal eenmaal rond zonsopkomst naar zwermende vleermuizen.

Na het uiteenvallen van de kraamkolonie medio juli vliegen de dieren naar de winterverblijven. Vanaf begin augustus zijn de meeste dieren bij de winterverblijven aanwezig. Een goede indicatie voor een winterverblijf is het zoeken naar zwermende dieren rond middernacht in augustus en begin september. De aanwezigheid van zwermgedrag bij gebouwen kan duiden op de aanwezigheid van een winterverblijfplaats van vleermuizen.

De verschillende soorten bezetten in de nazomer een paarterritorium. Deze kunnen onderzocht worden in de periode van 15 augustus tot 1 oktober. Voor de parkolonies is het noodzakelijk om minimaal twee inventarisaties uit te voeren, met een tussentijd van minimaal 20 dagen. Per inventarisatie dient minimaal twee uur onderzoek te worden gedaan. Tijdens de inventarisaties wordt gezocht naar



Opstal a



Opstal c

paarterritoria van vleermuizen. De inventarisaties naar vleermuizen starten allemaal ruim voor zonsondergang en eindigen op het moment dat de aanwezigheid van alle potentieel voorkomende soorten en functies zijn vastgesteld.

Gierzwaluw

Voor de gierzwaluw is een inventarisatie in drie ronden in de periode mei tot en met half juli voldoende, om inzicht te krijgen in het voorkomen van broedende vogels binnen het plangebied. De inventarisaties van de gierzwaluw starten ruim voor zonsondergang en eindigen op het moment dat de aanwezigheid van alle potentieel voorkomende soorten en functies zijn vastgesteld.

Huismus

Voor de huismus zijn twee inventarisaties kort na zonsopkomst voldoende als tussen 1 april en 15 mei wordt geïnventariseerd. Wordt er (deels) buiten deze periode gezocht dan zijn vier inventarisaties noodzakelijk.

Steenmarter

De camera is 2,5 maand op het perceel actief geweest. De periode loopt van april tot en met juni. Deze periode is suboptimaal, daarom is gekozen de camera langer te laten functioneren.

H04 Waarnemingen: veldgegevens en gegevens uit de literatuur



Opstal d



Opstal d

Tijdens de inventarisaties waren de weersomstandigheden voldoende voor een betrouwbaar resultaat. In het oriënterend onderzoek is gesteld dat vleermuizen, huismus en gierzwaluw kunnen voorkomen. Verder waren er aanwijzingen voor de das en zijn marters niet uitgesloten. Tot slot is een kerkuil aangetroffen op de zolder van een opstal. De verdiepende onderzoeken zijn uitgevoerd vanaf het najaar 2023 t/m voorjaar van 2024 om aan te tonen of deze soorten er daadwerkelijk aanwezig zijn.

Inventarisatie vleermuizen (zomerverblijf, kraamkolonie)

Op 19 mei 2024 en 17 juni 2024 zijn inventarisaties uitgevoerd naar het voorkomen van vleermuizen binnen de onderzoekslocatie. Tijdens de inventarisaties is gekeken naar uitvliegende dieren uit (geschikte) verblijfplaatsen. Een schatting van het aantal dieren is gemaakt. Aanvullend is gelet op aanwezigheid van vaste vliegroutes en essentiële jachtgebieden binnen de invloedssfeer van de geplande ontwikkeling.

Waarnemingen – 19 mei 2024 en 17 juni 2024

Tijdens de inventarisaties van 19 mei 2024 en 17 juni 2024 zijn geen vleermuizen waargenomen die in een van de gebouwen een verblijfplaats heeft, wel zijn er enkele jagende gewone dwergvleermuizen gehoord. Deze kwamen vanuit het dorp aangevlogen.

Inventarisatie vleermuizen (paarverblijf)

Op 4 september 2024 en 25 september 2024 zijn inventarisaties uitgevoerd naar het voorkomen van paarverblijven binnen de planlocatie. Tijdens de avonduren is gezocht naar vleermuizen met social calls. Het mannetje gebruikt deze geluiden om vrouwtjes te verleiden tot de paring. Tijdens de paartijd uitten mannetjes gedurende de hele avond hun lokroep.

Waarnemingen – 4 september 2024 en 25 september 2024

Buiten enkel jagende en langsvliegende gewone dwergvleermuizen is het stil. Er zijn geen paarverblijven van vleermuizen waargenomen.

Kerkuil

De soort was al bekend van de locatie. Onduidelijk wat de status van de waarneming was. Daarom is tijdens de verschillende veldbezoeken onderzocht op de kerkuil aanwezig is en of er sprake is van broeden. De kerkuil is verschillende keren waargenomen, waardoor het een vaste rustplaats is. Er is geen voortplanting vastgesteld.

Inventarisatie gierzwaluwen

Op 19 mei 2024, 17 juni 2024 en 10 juli 2024 zijn inventarisaties uitgevoerd naar het voorkomen van gierzwaluwen. Tijdens de inventarisaties is gekeken naar geschikte verblijfplaatsen voor de gierzwaluw en zijn de gebouwen geïnspecteerd op invliegende gierzwaluwen en ander nestgedrag. Aanvullend is gelet op boven de woonwijk vliegende dieren, die de potentiële aanwezigheid van een nestplaats verraden. Laagvliegende gierzwaluwen wijzen op de aanwezigheid van een nestplek in de



Opstal e



Opstal e

directe omgeving. Hoogvliegende gierzwaluwen zijn jagende dieren die op grote afstand van de waarneming kunnen broeden.

Waarnemingen – 19 mei 2024, 17 juni 2024 en 10 juli 2024

Tijdens de inventarisaties van 19 mei 2024, 17 juni 2024 en 10 juli 2024 zijn binnen de planlocatie geen nesten van de gierzwaluw waargenomen. Wel zijn enkel hoogvliegende gierzwaluwen waargenomen.

Inventarisatie huismussen

Op 13 april 2024 en 23 april 2024 is de huismus geïnventariseerd. Tijdens de inventarisaties is gezocht naar zingende mannen en andere aanwijzingen voor nesten van de huismus. Het gebied is matig geschikt (weinig geschikte voedselplanten) maar de huismus kon niet zonder onderzoek worden uitgesloten.

Waarnemingen – 13 april 2024 en 23 april 2024

Tijdens de inventarisaties van 13 april 2024 en 23 april 2024 zijn geen huismussen binnen en in de directe omgeving van de planlocatie waargenomen. Wel zijn er nesten van de kauw en spreeuw waargenomen in het dak van opstal f.

opm.: het onderzoek naar de huismus is wat aan de vroege kant uitgevoerd. Er is echter meer dan een bezoek gebracht aan de locatie en geen enkele keer is er een aanwijzing gevonden voor de aanwezigheid van de huismus. De huismus is met een zekerheid grenzende waarschijnlijkheid afwezig. Absolute zekerheid kan verkregen worden door met een endoscoop de geschikt daken te inspecteren

Inventarisatie marterachtigen

In de periode van 16 mei 2024 tot 20 juli 2024 is gezocht naar aanwezigheid van de kleine marterachtigen. Op de plekken waar marters mogelijk waren (plekken met voldoende schuilmogelijkheid) zijn sporenbuizen uitgezet. Dat ter aanvulling op de wildcamera's (Campark TC08 en TC02) die voor das en steenmarter zijn uitgezet. Op 24 juni en 20 juli 2024 zijn de buizen gecontroleerd. De prenten/sporen in de buizen zijn gecontroleerd. Medio april zijn cameravallen geplaatst en is aas opgehangen in het beeldbereik van de camera. Het aas is geurend gemaakt met visolie. De camera's zijn eind juli opgehaald en de beelden zijn gecontroleerd. De das als de steenmarter waren al bekend van de locatie.

Waarnemingen marterachtigen

Op de sporenbuizen zijn sporen aangetroffen van muizen en slakken. Op geen van de uitgelegde buizen zijn prenten van marterachtigen aangetroffen. Op de camera's zijn onregelmatig een das en enkele keer een steenmarter vastgesteld. Van de das is bekend dat op de rand van het Veuwemassief minimaal een burcht aanwezig is. De onderzoeklocatie ligt binnen het bereik van de dassen uit de burcht, maar is geen essentieel onderdeel van het territorium. Langs de Wenumse beek is in 2023 een dode steenmarter gevonden. Dat maakt de aanwezigheid van een steenmarter in de omgeving waarschijnlijk, en is het noodzakelijk de aanwezigheid vast te stellen met onderzoek. De incidentele waarnemingen wijst er op dat het onderzoeksgebied wel een onderdeel is van het territorium maar niet essentieel is.

H05 Analyse: beoordeling van de effecten op de natuurwaarden



Opstal e



Opstal e

Door bureau Els & Linde is in 2024, een verdiepend onderzoek binnen de planlocatie uitgevoerd. De analyse van deze notitie beperkt zich tot de effecten op beschermde soorten die tijdens het verdiepend onderzoek zijn das en steenmarter laag frequent aangetroffen. Andere beschermde soorten zijn niet aangetoond.

Omgevingswet

De Omgevingswet kent een afdeling voor soortbescherming en een afdeling voor gebiedsbescherming. Binnen de gebiedsbescherming zijn de Natura 2000-gebieden beschermd. De bescherming geldt ook voor externe factoren; zoals grondwaterstromen en stikstofdepositie. De soortbescherming binnen de Omgevingswet richt zich op de internationale afspraken, en geeft een uitbreiding van de beschermde soorten door aan de Rode lijst (bedreigd en ernstig bedreigd) een beschermd status te koppelen.

Huismus

Het onderzoek naar huismussen is conform de handleidingen voor goede inventarisaties uitgevoerd. Uit de resultaten van het afdoend onderzoek naar de huismus blijkt dat er geen nestplekken aanwezig zijn binnen de planlocatie.

Gierzwaluw

Het onderzoek naar gierzwaluwen is conform de handleidingen voor goede inventarisaties uitgevoerd. Uit de resultaten van het verdiepend onderzoek naar de gierzwaluw blijkt dat er geen nestplekken aanwezig zijn binnen de planlocatie.

Kerkuil

De kerkuil is vastgesteld binnen het onderzoeksgebied. Voortplanting kan niet worden vastgesteld. Er is dus sprake van en rustplaats van de kerkuil. Ook deze plekken zijn beschermd. Voor de kerkuil is een vergunning van de Omgevingswet nodig.

Vleermuizen

Het onderzoek naar vleermuizen in conform het vleermuisprotocol en andere handleidingen voor goede inventarisaties uitgevoerd. Uit de resultaten van het verdiepend onderzoek blijkt dat er geen verblijfplaats van vleermuizen de gewone dwergvleermuis aanwezig is binnen de planlocatie.

Marterachtigen

Het onderzoek naar marterachtigen is conform protocollen en andere handleidingen voor goede inventarisaties uitgevoerd. Uit de resultaten van het onderzoek blijkt dat de aanwezigheid van das en steenmarter is vastgesteld, andere marterachtigen zijn niet aangetroffen.

De das is onregelmatig vast gesteld binnen het plangebied. Waarschijnlijk is het een dier uit de burcht dat op de rand van de Veluwe aanwezig is. De locatie is daarmee geen essentieel onderdeel van het biotoop van de das. De steenmarter is en enkele



Opstal f



Opstal f

keer waargenomen. Ook voor deze soort is de conclusie dat het gebied niet essentieel is voor de soort. In de wijde omgeving is het biotoop van de steenmarter aanwezig.

Mitigerende en compenserende maatregelen nestplekken

Om de functionaliteit van de verblijfplaatsen van de kerkuil te garanderen, dienen maatregelen te worden genomen. Het beste werkt een uilenkast in een schuur te hangen. De uilenkast moet van buiten af bereikbaar zijn. In principe moet de uilenkast de hele tijd aanwezig zijn. Dat betekent dat de ontwikkeling gefaseerd moet worden.

Ecologisch werkprotocol

Om zorg te dragen voor een juiste uitvoering wordt geadviseerd om met een ecologisch werkprotocol te werken, waarin de maatregelen staan die zorgen dat effecten zo veel mogelijk worden voorkomen.

Zorgbeginsel Omgevingswet

In de Omgevingswet is het zorgbeginsel aangescherpt. Bij het ecologisch onderzoek dient te worden afgewogen wat de effecten zijn op soorten die vallen onder het specifieke zorgbeginsel. Er moet een objectieve beoordeling worden gegeven. Aangetroffen dieren die niet uit zichzelf de werkgebieden kunnen verlaten, dienen – onder begeleiding van een ecooloog – in veiligheid te worden gebracht en buiten de werkgebieden te worden uitgezet. Schuilplekken zoals bladhopen, hout- en steenstapels e.d. dienen eerst te worden gecontroleerd op schuilende dieren. In zijn algemeenheid dienen geschikte schuil- en overwinteringsplekken voor dieren buiten de werkerreinen intact te worden gelaten. Eventueel noodzakelijk kap moet buiten de kwetsbare periode (winter) worden uitgevoerd en voorafgaand aan de kap (of het anderszins vrijstellen van een werkplek) is het verstandig een ecooloog te laten beoordelen of effecten zijn te verwachten en eventueel maatregelen te (laten) nemen om die effecten te verminderen.

Bovenwettelijke compensatie

Naast de wettelijke voorgeschreven compensatie voor de kerkuil, zijn er vaak eenvoudige maatregelen in het bouwproces te integreren die leiden tot hogere waarden voor de natuur. De ecooloog kan hierover adviseren. In de voorliggende situatie zijn er goede mogelijkheden voor marters (waaronder de das) en voor vogels, insecten en andere soorten. Een poel kan leiden tot het voorkomen van bijvoorbeeld de kamsalamander.

Het is verstandig om in dit geval voor de aanvraag van de vergunning voor de kerkuil de plannen voor natuurontwikkeling schetsmatig mee te sturen.

H07 Conclusie, advies en gebruikte bronnen

Op de planlocatie aan de Astaweg 5-7 in Wenum Wiesel worden plannen voorbereid. Onderdeel van de procedure is een onderzoek naar de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten en het maken van een analyse van de mogelijke effecten op die soorten, als gevolg van de werkzaamheden. Hiervoor is door bureau Els & Linde een oriënterend onderzoek uitgevoerd. Het voorliggende rapport geeft een beschrijving van het oriënterend onderzoek naar de effecten op natuurwaarden.

Beschermde soorten

Uit de resultaten van het verdiepend onderzoek blijkt dat er binnen de planlocatie een verblijfplaats van de kerkuil aanwezig is. De vogel is meerdere keren waargenomen. Voor de kerkuil is een vergunning van de Omgevingswet nodig.

Er zijn incidentele waarnemingen van de das en de steenmarter bekend. Het gebied is geen essentieel onderdeel van de territoria van deze soorten.

Beschermde gebieden

Het beschermde Natura 2000-gebied Veluwe ligt op ruim 1,8 km afstand van de planlocatie.

De kans dat er een significante wijziging is in de emissie, is gezien de aard van de werkzaamheden aanwezig. Een berekening van de stikstofdepositie op het Natura 2000-gebied is nodig. Voor de berekening van de stikstofdepositie kan er niet langer gesaldeerd worden met andere bronnen. Andere aantastingen van kwalificerende habitats of soorten in het Natura 2000-gebied door de werkzaamheden kunnen worden uitgesloten.

- Dietz, Chr., O. von Helversen & D. Nill (2012) Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Triton Natuur
- Overeem, E.T.. (2024). Quicksan ecologie. Astaweg 5-7 Wenum Wiesel. Els & Linde: Hilversum.
- Simon, M., S. Hüttenbügel & J. Smit-Viergutz (2004) Ökologie und Schutz von Fledermäusen in Dörfern und Städten. Bundesamt für Naturschutz, Bonn
- apeldoorn.nl
- [gelderland.nl](https:// gelderland.nl)
- [natura2000.nl](https:// natura2000.nl)
- [waarneming.nl](https:// waarneming.nl)